

SPRÁVA PRE MÉDIÁ

Úloha Milana Rastislava Štefánika v zápase o spoločný štát sa podceňuje

Historik Martin Pekár: Štefánik sám, a prostredníctvom neho symbolicky slovenský národ, prispel zásadným dielom k vzniku Československej republiky.

▪ KOŠICE 1. MÁJA 2019

Slovensko si počas víkendu pripomenie 100. výročie tragického úmrtia **generála Milana Rastislava Štefánika** (21. 7. 1880 – 4. 5. 1919), jednej z najvýznamnejších a najvýraznejších osobností novodobých slovenských dejín. Jeho meno – spoločne s Tomášom Garrigueom Masarykom a Edvardom Benešom – sa tradične spája so vznikom Československej republiky koncom roka 1918.

„Kým Masaryk s Benešom v medzivojnovom období výrazne ovplyvňovali politické dianie v štáte, ako aj interpretáciu okolností jeho vzniku, Štefánikovi predčasná tragická smrť zabránila v zapojení sa do povojnového mierového života v podmienkach demokratického spoločného štátu,“ pripomína vedúci **Katedry histórie Filozofickej fakulty Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach** **prof. PaedDr. Martin Pekár, PhD.**, a dodáva, že to výrazne ovplyvnilo vnímanie osobnosti M. R. Štefánika aj jeho podielu na vzniku štátu.

Štefánik posunul myšlienku česko-slovenského štátu do najvyššej úrovne európskej politiky

„Vo všeobecnosti je možné povedať, že jeho úloha v zápase o spoločný štát sa podceňuje. M. R. Štefánik nebol len formálne žiaduci slovenský element v zahraničnom odboji vedenom Masarykom a Benešom. Bol to práve Štefánik, kto posunul myšlienku česko-slovenského štátu do najvyššej úrovne európskej politiky, keď v decembri 1915 sprostredkoval audienciu T. G. Masaryka u francúzskeho premiéra Aristida Brianda. M. R. Štefánik mal zásadný podiel aj na kreovaní Československej národnej rady v Paríži vo februári 1916 či na presadení myšlienky spoločného štátu medzi krajanmi v Rusku,“ zdôrazňuje historik M. Pekár.

Vznik a organizácia československých légii boli dielom Štefánika

Profesor M. Pekár tiež upozorňuje na skutočnosť, že váhu zápasu o spoločný štát na pôde diplomacie dávalo dobrovoľnícke vojsko – československé légie, akceptované ako spojenecká armáda dohodových štátov.

„Légie neskôr pomáhali v procese začleňovania územia Slovenska do ČSR, vytvorili základ ozbrojených síl nového štátu a v ich radoch sa vyprofiloval celý rad popredných osobností medzivojnového politického života. Vznik a organizácia légii boli tiež dielom M. R. Štefánika. Všetky uvedené aktivity predstavujú míľniky v procese zápasu za spoločný štát – Štefánik sám, a prostredníctvom neho symbolicky slovenský národ, prispel teda zásadným dielom k vzniku Československej republiky. Sľuboval si od nej podstatné zlepšenie politickej, hospodárskej aj kultúrnej situácie Slovákov,“ spresňuje M. Pekár.

Mnohorozmerná osobnosť, ktorá nás môže inšpirovať pri každodennej práci aj dôležitých rozhodnutiach

A aký je najdôležitejší historický odkaz práce, života a diela Milana Rastislava Štefánika? „Štefánik bol mnohorozmerná osobnosť – zomrel síce vo veku nedožitých 39 rokov, ale stihol zanechať viditeľnú stopu vo vede, armáde i v politike. Pochádzal z mnohopočetnej chudobnej slovenskej rodiny a nevynikal fyzickou silou, no v spomenutých oblastiach sa dokázal presadiť na európskej úrovni. Nemohol by to dokázať bez nadania, trpezlivosti, systematickej práce či cieľavedomosti. Tieto svoje vlastnosti dokázal využiť aj v zápase za politické ideály, ktoré zdieľal s ostatnými príslušníkmi československého zahraničného odboja. Do diania sa snažil vstúpiť aktívne a kompetentne, s dávkou zdravého sebavedomia, čím vzbudzoval vo svojom okolí rešpekt. To všetko spolu vytvorilo špecifický súbor daností, ktoré boli Štefánikovým receptom na úspech,“ konštatuje profesor M. Pekár s tým, že nás dnes môžu inšpirovať tak pri každodennej práci, ako aj pri dôležitých rozhodnutiach.

■ SPRÁVU VYPRACOVAL

PhDr. Marián Gladiš, PhD.
Filozofická fakulta UPJŠ v Košiciach
marian.gladis@upjs.sk